

Nr 186.

Av herr **Lithander m. fl.**, om rätt till avdrag för kronoutskylder vid taxering till inkomstskatt.

Jämlikt § 10 i gällande förordning om inkomst- och förmögenhets-skatt äger skattskyldig rätt att från sin sammanräknade inkomst avdraga alla under beskattningsåret utbetalda utskylder med undantag av kronoutskylder.

I Kungl. Maj:ts proposition till 1910 års riksdag om antagande av ifrågavarande lag fanns ej något förslag om avdragsrätt för *några* slag av utskylder. I sitt anförande till statsrådsprotokollet i denna fråga yttrade chefen för finansdepartementet, att kammarrätten vid sin granskning av lagförslaget funnit sig böra framhålla, att skattskyldigs å krono- och kommunaldebetsedlar upptagna utskylder borde undantagas från beskattning. Statsrådet medgåve visserligen befogenheten i en dylik erinran, men ville tillika framhålla den statsfinansiella betydelsen av ett dylikt avdrag. Det vore nämligen uppenbart, att minskning skulle inträda i skattens avkastning, därest alla utskylder finge frånräknas, och för att erhålla fyllnad för denna minskning måste uppenbarligen höjning ske i skatteprogressionen. I valet mellan en sådan åtgärd och status quo i fråga om utskylder hade departementschefen valt den senare vägen.

Bevillningsutskottet ansåg det vara i hög grad önskvärt, att den ifrågavarande avdragsrätten, vars principiella befogenhet vore oomstridd, kunde genomföras utan att behovet av statsinkomster under den närmaste framtiden därvid behövde tillmätas avgörande betydelse. Under dåvarande förhållanden ansåg sig emellertid utskottet icke kunna tillstyrka avdragsrätten i hela dess omfattning, men för att i största möjliga utsträckning undanröja orättvisan i förevarande avseende ansåg sig utskottet böra hemställa om sådan ändring i lagförslaget, att avdrag

medgåves för alla utskylder utom kronoutskylder, vilket också blev riksdagens beslut.

Att någon förändring i lagstadgandet sedermera icke vidtagits torde alltjämt hava berott på statsfinansiella skäl, främst svårigheterna att kunna på förhand beräkna verkningarna därav på skatteintäktens storlek. Man torde nämligen tvivelsutan kunna förutsätta, att några principiella betänkligheter mot avdragsrätt för kronoutskylder nu liksom vid lagens antagande icke förefinnas. I 1910 års skatteförordning infördes såsom bekant principen skatt efter förmåga, och en dylik princip kräver helt enkelt som en nödvändig konsekvens att vid beskattningen få njuta avdrag för alla utskylder utan undantag.

Enligt vårt förmenande måste denna allmänt erkända princip nu också erhålla praktisk tillämpning. Anledning härtill är främst den stora stegring, som under senare år inträtt i de till staten utgående skatterna. Det skäl, som förelåg 1910, att på grund av statsskatternas relativa obetydlighet frångå rättvisans krav, förefinnes uppenbarligen icke längre. Härtill kommer det synnerligen prekära läge, vari statens ojämförligt största skattedragare — näringslivet — f. n. befinner sig, och som ovillkorligen kräver, att denna förut rika skatteälla nu vårdas med omtanke och förståelse. Under dylika förhållanden kan det enligt vårt förmenande icke vara annat än en ytterst rimlig fordran, att en av alla erkänd orättvisa nu rättas, i all synnerhet som denna orättvisa under den närmaste tiden hotar att vålla näringslivet avsevärda olägenheter. Redan under innevarande år och än mer under kommande torde det nämligen med nuvarande avdragsbestämmelser icke bli någon sällsynthet, att skatterna komma att uppgå till långt högre belopp än den verkliga nettovinst, som för året föreligger å den skattepliktiges verksamhet. Beskattningen blir under dylika förhållanden liktydig med en konfiskering av kapital, vilket framför allt under nuvarande svåra läge å penningemarknaden kan medföra obotlig skada icke blott för företaget utan, därigenom att en fortsatt verksamhet äventyras, även för landet i dess helhet.

Att av statsfinansiella skäl låta ifrågavarande stadgande kvarstå oförändrat synes oss icke vara välbetänkt. Det kan nämligen icke vara förenligt med statsintresset att med bibehållandet av inkonsekventa och oriktiga lagstadganden försvaga ett förut givande skatteobjekt och i vissa fall måhända bringa det helt upphöra. Därest beskattningen — som den givetvis bör — handhaves så att säga på lång sikt, är det följaktligen även ur statsfinansiella synpunkter i hög grad önskvärt, att en ändring kommer till stånd i nuvarande avdragsbestämmelser för utskylder.

Med hänsyn till det instundande taxeringsarbetet synes det oss synnerligen angeläget, att en ändring i ifrågavarande bestämmelser *snarast möjligt* får träda i kraft.

På grund av vad vi härovan anført få vi alltså hemställa,

att riksdagen måtte besluta hos Kungl. Maj:t anhålla om utfärdandet *snarast möjligt* av sådan ändrad lydelse av 10 § i kungl. förordningen den 28 oktober 1910 om inkomst- och förmögenhetsskatt, att vid taxering av inkomst avdrag även må åtnjutas för den skatte-skyldiges kronoutskylder.

Stockholm den 21 januari 1921.

Edvard Lithander.

Arthur Gustafson
i Kasenberg.

G. A. Björkman.

Valfrid Eriksson.

Edvin Leffler.

Carl Ros.

C. O. Johansson.

Nils Svensson
i Långelanda.

Torst. Thorsell.

Ewald Lindmark.

Erik Laurén.

Ax. Sundling.

Nils Winkler.

